

OB ZAKLJUČKU POSLOVNEGA LETA 1970

Direktor podjetja
Ing. HENRIK ČMAK

Vse izgleda, da je v letošnji gradbeni sezoni gradbenec priskočila na pomoč tudi narava. Spomnimo se dolge zime, obilo snežnih padavin v marcu in aprilu. Prava gradbena sezona se je lahko pričela šele v maju. V letošnji jeseni so idealni pogoji za gradbeništvo. Morda je slabost jesenskih dni v tem, da so prekratki. Te ugotovitve ne veljajo samo

vanje tudi nemogoče. Ti problemi so se kazali v pomanjkanju delovne sile, gradbenega, instalcijskega ter materiala za obrtna dela. Pomanjkanje delovne sile, predvsem tesarjev, železokrivcev, delno tudi zidarjev pa je resno oviralo pravi potek in napredovanje prevzetih gradbenih del. Zato smo morali premakniti pogodbeno določene roke. Zanimivo za

finančni rezultat opravljenih del. Kljub vsem težavam pa smo v tričetrtletnem obračunu ugotovili, da je finančni rezultat zadovoljiv. Prepričani smo, da bi bil rezultat lahko še boljši, če se prej našteje težave ne bi pojavljale v takem obsegu. To dokazuje, da imamo v gradbeništvu dejansko še rezerve.

Opravljenih dela so se v letu 1970 odvijala pretežno na področju visokih gradenj in to na industrijski in stanovanjski gradnji. Pri gradnji stanovanjskih objektov opažamo stalno nazadovanje števila izgotovljenih stanovanj. Tako smo letos dogradili in oddali na celjskem področju samo 89 stanovanj, v Ljubljani pa 151. Pred nekaj leti smo na celjskem področju oddali letno tudi do 200 in več stanovanj. Za drugo leto so izgledi za stanovanjsko izgradnjo na celjskem področju ugodnejši, saj predvidevamo, da bomo dokončali 173 stanovanj. Za Ljubljano še nimamo točnejših podatkov. Kaže pa, da bo gradnja na stanovanjskih objektih dovolj, predvsem pa na Krimu, na Jami v Šiški, v Kosezah in v soseski B-7 za Bežigradom.

Od industrijskih objektov, ki smo jih gradili, bi omenili samo objekt valjarne v Štorah II. in to iz posebnih razlogov. Ta objekt smo gradili nekaj let in je lahko v ponos našemu kolektivu. Objekt nove valjarne bo pričel z obratovanjem še v tem mesecu. To bo težko pričakovani dogodek za kolektiv Zelezarne Štore, njihovega veselja pa se pridružuje tudi naš kolektiv. Na domačem področju se dela odvijajo po sektorjih: Ljubljana, Zalec, Celje, montažna gradnja, Štore, Slov. Konjice, vzdrževalni obrati, proizvodnje gradbenega materiala, proizvodni obrati in sektor mehanizacije. V

okviru poslovnega združenja GI-POSS pa opravlja naš kolektiv tudi dela na viaduktu bodoče ceste v Verdu pri Vrhniki.

Vseh zaposlenih pri podjetju je bilo v mesecu oktobru preko 2.100. Od tega je na domačem tržišču zaposlenih približno 1.760, na tujem tržišču pa približno 340 ljudi. Vsi zaposleni v inozemstvu delajo v ZRN in to v Münchenu, na področju Essna, Hannovera in Hamburga. Tudi v letu 1971 bo podjetje nadaljevalo s poslovnimi stiki na zahodno nemškem trgu in verjetno na vseh področjih kot sedaj.

Poslovno leto 1970 je tako pred zaključkom. Predpriprave za to so že v teku: letni obračun, inventura, odpisi itd. Zopet smo bogatejši za nekaj izkušenj. Morda smo pa tudi nezadovoljni, ker prav gotovo ni potekalo vse tako kot smo predvidevali in planirali. K temu se verjetno pridružujejo na tistem še skrbi, ali smo napram investitorjem storili vse v pogledu rokov in kvalitete. Oboje je tisto področje poslovnosti, na katerem bomo morali nenehno delati, se kontrolirati, da bo v letu 1971 kot tudi v naslednjih letih, organizacija že boljša in poslovanje z našimi investitorji solidnejše.

Ob zaključku poslovnega leta 1970 vsem članom kolektiva hvala za uspešno sodelovanje in trud, ki ga je vsak po svojih močeh in znanju vložil v rast in razvoj Ingrada.

Po že sklenjenih pogodbah za leto 1971 pa ni bojzani, da bi prišlo do kakšnih večjih zastojev v naši panogi, kljub predvidenim ukrepom v gospodarstvu, v vsem pa moramo biti dobro pripravljene na močno konkurenco in na probleme, ki smo jih imeli tudi v tem letu.

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA SREČNO IN USPEŠNO

novo leto 1971

za naše podjetje, temveč za vso gradbeništvo v republiki in tudi v državnem merilu. Izgleda, kot da čaka vreme, posebej pa zima s snegom, na nekatere zamujene termine, predvsem še na nekatere nepokrite in nezavarovane strešne površine. Če se bo tako vreme nadaljevalo še do konca leta, potem smo lahko več kot zadovoljni.

Gradbene naloge, ki so bile in so še pred nami in za katere so sklenjene pogodbe, presegajo predviden plan za 22 %. Tuje storitve, ki so v planu predvidene s približno 30 %-no udeležbo od celotno planiranega bruto produkta v vrednosti 149.350.000 din, pa kot kaže rezultat tričetrtletnega obračuna, ne bodo dosežene v predvideni višini. Izpad realizacije tujih storitev bo po vsej verjetnosti pokrit z večjo realizacijo gradbenih del in tako lahko predvidevamo, da bo zastavljeni plan za leto 1970 tudi v celoti dosežen.

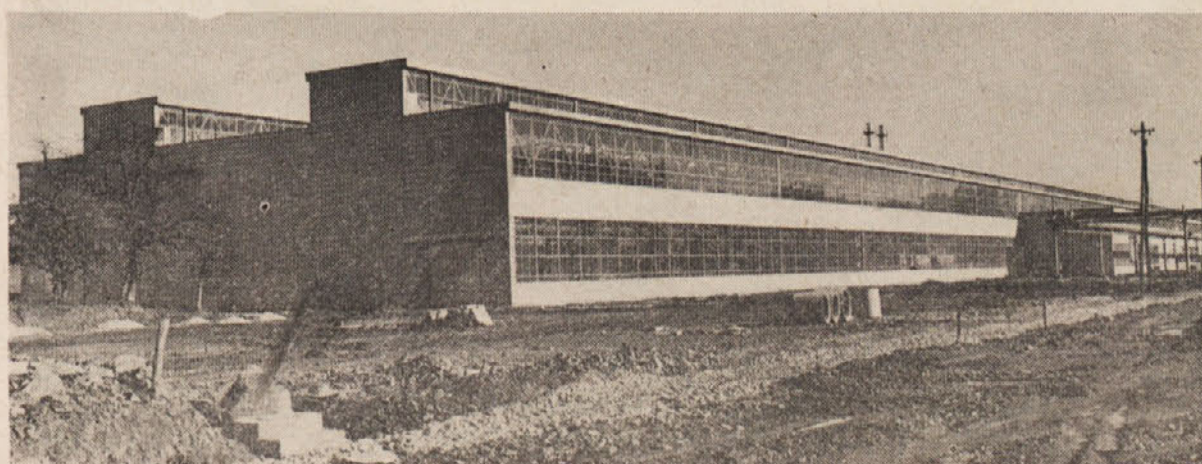
Značilnosti, ki so se pojavile v letošnjem poslovnem letu:

Do prve polovice leta sprejeta naročila in sklenjene pogodbe, so kazale na slab razmah in razvoj gradbene dejavnosti v letu 1970 na sploh. Popolnoma pa se je spremenil položaj v drugi polovici leta. Naročila so prihajala spontano, pa tudi neplansko. To velja tudi za naš kolektiv. Posledice takega stanja so se odražale pri podjetju v nizu porajajočih se problemov, katere smo reševali več ali manj nenačrtno, oziroma po pravilu takojšnjih ukrepov. Vse to je sicer v nasprotju s teorijo pravičnega planiranja, ki ga uvajamo pri našem podjetju, mnogokrat pa ga ne upoštevamo in praktično je bilo tako upošte-

letno sezono je tudi delno pomanjkanje nekvalificirane delovne sile, kar smo pravzaprav pri nas opazili prvič. V vsakem primeru bomo morali kadrovskemu vprašanju za potrebe operative posvetiti večjo pozornost in usposobiti preko zime potrebno število delavcev po programu, ki je že temeljito obdelan.

Skoraj skozi vso sezono je bila kritična dobava naslednjih glavnih materialov: cementa, betonskega železa, nekaterih opečnih izdelkov, profilnega železa za jeklene konstrukcije in pocinkane pločevine za kritje streh. Veliko je bilo tudi pomanjkanje instalcijskega materiala, vseh vrst cevi (črne, pocinkane, šivne, brezšivne, litoželezne itd.).

Vsemu temu so se pridružile še težave na nekaterih gradbiščih in nemogoči delovni ter ostali pogoji, ki so tudi imeli močan vpliv na

Cestitkam Zelezarne Štore ob izgradnji nove valjarne se pridružuje tudi naše podjetje

POSLOVNI USPEH V DEVETIH MESECIH 1970

Dne 28. 10. 1970 je delavski svet podjetja razpravljal o devetmesečnem poslovnem uspehu za leto 1970 in je ugotovil (za gradbeništvo) naslednji rezultat:

	dinarjev
1. CELOTNI DOHODEK	85.949.132
(realizacija storitev, proizvodov in drugi dohodki)	
2. Vsega porabljenih sredstev (material, storitve, amortizacija, izredni izdatki in razlika nedovršene proizvodnje v začetku in na koncu leta)	51.971.668
3. DOHODEK	33.977.464
4. Pogodbene in zakonske obveznosti	2.245.633
5. Za osebne dohodke	21.104.003
6. Ostanek dohodka - dobiček (rezervni sklad, skupne rezerve, poslovni sklad za osnovna in obratna sredstva, sklad skupne porabe s 4 % stanovanjskim skladom, gibljivi del osebnih dohodkov ter za prispevke družbenih služb)	10.627.828

Ostanek dohodka — dobiček je za to obdobje dokaj ugoden pa čeprav ni celotni dohodek dosežen v predvideni višini. Na višino dobička vpliva tudi funkcionalna amortizacija, ki je bila preizkušena obračunana. Zato je delavski svet sklenil, da se amortizacija do konca leta 1970 poveča na vsoto, ki bo vsaj približno ustrezala povečanim zahtevam po racionalnejšemu odpisu gradbene mehanizacije, transportnih sredstev in ostalih osnovnih sredstev.

Na ta način so se minimalne amortizacijske stopnje podvojile

in precej uskladile z dejanskimi potrebami podjetja. To pa seveda pomeni, da se je predpisana amortizacijska doba za posamezne vrste osnovnih sredstev ustrezno skrajšala. Z ozirom na še vedno prenizka sredstva poslovnega sklada podjetja, je delavski svet odločil, da se pretežni del finančnega uspeha namensko razdeli na sklade in to predvsem za povečanje lastnih obratnih pa tudi osnovnih sredstev.

Pri dobičku moramo omeniti tudi delni vpliv investicijskih del v tujini, pa čeprav v tem obdobju zaenkrat še v manjšem obsegu.

Prvi ukrepi za stabilizacijo gospodarstva že vplivajo na stanje likvidnosti tudi v našem podjetju. 50 % depozit od devizne vrednosti uvožene opreme bo, poleg že omenjenih vzrokov, še zmanjševal razpoložljiva finančna sredstva podjetja. Iz tega sledi, da bomo morali tudi v našem podjetju takoj in odločno ukrepati ter se pripraviti na čim bolj realno izvajanje stabilizacijskega programa. Ker so sama dejstva v zvezi z nastalim gospodarskim položajem že precej dolgo znana v našem podjetju, ne moremo nastali položaj gledati drugače, kot v resnici je. Kljub raznim trenutnim težavam obstajajo še velike možnosti, da se podjetje še nadalje ugodno razvija in dosega primerne uspehe. Če se sprašujemo kaj bo z visokimi, pa čeprav zamrznjenimi cenami, pridemo do zaključkov, da ne smemo prepuščati stihiji usklajevanje obveznosti in finančnih sredstev. Stanje obratnih sredstev in virov ter likvidnosti ne prikazuje nobene likvidnostne rezerve, ker so odlivi sredstev vedno večji (presežki likvidnih sredstev se zato sploh ne morejo pojavljati).

STANJE OBRATNIH SREDSTEV dne 30. 9. 1970.

I. VIRI	dinarjev
1. Poslovni sklad in krediti	
a) poslovni sklad - obratna sredstva	11.662.553
b) krediti za občasna obratna sredstva	9.981.731
- KB Celje	6.732.926
- KB Ljublj.	3.248.805
c) krediti za trajna obratna sredstva	2.255.661
Skupaj od a do c	23.899.945
2. Dobavitelji	9.961.807
3. Avansi in razna predplačila	11.096.099
4. Pripravljalna dela	1.637.489
Vsega od 1 do 4	46.595.340
II. VEZAVA	
5. Kupci (po situacijah in računih)	31.392.908
6. Denarna sredstva	216.498
7. Zaloge materiala	8.239.674
8. Zaloge drobnega inventarja	2.789.726
9. Nedovršena proizvodnja	8.119.887
10. Pripravljalna dela	588.928
11. Komunalno urejanje in zemljišča	4.934.554
12. Skupaj od 5 do 11	56.282.175
13. Razlika (II/12-I)	9.686.835
14. Oročena deponirana sredstva (k. 170.056)	5.110.561
15. VSEGA (13+14)	
povečana razlika med vezavo in viri obratnih sredstev	14.797.396
Obratna sredstva, ki smo jih imeli v tem obdobju na razpo-	

lago niso bila v celoti vsklajena s planiranim obsegom finančnih sredstev. Prav tako se tudi struktura angažiranih obratnih sredstev le delno ujema s planom. Če pogledamo vezavo obratnih sredstev, vidimo, da so se znatno dvignili kupci, zaloge materiala, komunalno urejanje in oročena (deponirana) sredstva.

Posledice prekomerne vezave obratnih sredstev so naslednje:

a) ob zapadlosti ne moremo plačevati vseh obveznosti. Zaradi tega večkrat pride do tožb, zamudnih obresti itd.

b) Pri nabavi deficitarnih materialov imajo prednost kupci, ki redno plačujejo račune ali pa celo dajejo predplačila (posebno pri uvozu reprodukcijskega materiala itd.).

Končno lahko ugotovimo, da je razlika med viri in vezavo obratnih sredstev nastala zlasti zaradi notranjih vzrokov v podjetju, delno pa je tudi rezultat splošnih gospodarskih gibanj.

Nelikvidnosti, ki je dolgoročen problem, se morajo v podjetju prilagajati poslovne odločitve. Zahteve investitorjev, da kot izvajalec kreditiramo čim več gradbenih del, so se letos precej povečale. Vsi pa vemo, da so nepokrite investicije in previsoka splošna poraba večale inflacijo.

Obresti kratkoročnih kreditov pri poslovnih bankah so visok strošek. Poleg tega pa so krediti vezani na zaostrene predpise zakona o bankah in kreditnih poslih in na pravočasno pripravo investicijske tehnične dokumentacije objektov za trg itd.

Srednjeročni kredit za obratna sredstva je odobren le za 3 leta in pod posebnimi pogoji. Zato je za sedanje gospodarske razmere oročanje sredstev investitorjem ter kreditiranje odnosno odlaganje plačil nesprijemljivo, posebno pa kot stalna praksa na daljše roke. Z ozirom na to, da se ponudbe gradbenih del vršijo v vedno bolj zaostrenih pogojih, nas krediti pri poslovnih bankah veliko več stanejo, kakor samo obresti, ker podjetje pri dolgoročno vezanih sredstvih ne more v prodajni ceni vedno zagotoviti nastalih razlik. V nadaljnje delo bodo morali biti vloženi še dodatni in večji naporji ter organizacijski ukrepi, ki pa bodo povrnjeni pri novih objektih z ugodnejšimi pogoji in rezultati.

Iz pregleda kupcev je razvidno, da je znašalo mesečno povprečje terjatev dni 23.011.859 s povprečno vezavo sredstev 105 dni (v letu 1969 93 dni), kar pomeni, da je običajni rok prekoračen za 85 dni. Nelikvidnost se je zato še povečala.

IZ senzama posameznih dolžnikov je razvidna prekoračitev rokov zapadlosti, ki zahtevajo odločnejše posege. Visoke terjatve povzročajo povečane obresti za kredite in obveznosti ter zavirajo načrtno usklajevanje terjatev in obveznosti. Prav je, da posvetimo problemu dolžnikov (investitorjev) še posebno pozornost, zlasti še zaradi nadaljnje zaostritve tržnih razmer in stabilizacijskih ukrepov.

Nadaljevanje na 3. strani

Poslovno-stanovanjski objekt ob Celovski cesti v Ljubljani bo oddan investitorju v prvi polovici prihodnjega leta

V letnem proizvodno-finančnem planu smo si postavili merila glede proizvodnih in poslovnih rezultatov, ki jih moramo v tem letu doseči, da pokrijemo enostavno reprodukcijo, da zadostimo zahtevam iz samoupravnega sporazuma in da zagotovimo korak naprej v razvoju (opremljenosti) podjetja. Poleg tega je bila predvidena tudi vrsta ukrepov, s katerimi naj bi zagotovili uresničitve postavljenih meril.

Leto se sicer še ni izteklo, vendar devetmesečni podatki iz periodičnega obračuna ter iz obračuna proizvodnje kažejo, da bo plan v celoti izpolnjen. Finančni rezultat pa bo celo boljši, kot smo predvidevali. To je še posebno razveseljivo zaradi tega, ker so prav v tem letu nastale zelo ve-

NAPREDEK POSLOVANJA V LETU 1970

like težave glede pomanjkanja delovne sile in nekaterih najvažnejših materialov: cementa, betonskega železa, instalacijskega materiala itd.

K dobremu finančnemu rezultatu so sicer v precejšnji meri pripomogle povečane cene gradbenih storitev in dohodek, ustvarjen v inozemstvu. To pa ni vse. Bistven delež pri tem imata tudi **povečana produktivnost** in pa intenzivnejše zniževanje stroškov (štednja).

Izboljšanje produktivnosti dokazujejo naslednji podatki iz primerjave med septembrom 1969, in septembrom 1970:

Prav tako zadovoljivo sliko kažejo podatki glede dohodka. Medtem ko je znašal dohodek za devet mesecev v lanskem letu 19,094.553 din, je letos dosežen v višini 33.977.464 din. tj. za **78 % več**. V okviru tega so se del-

no povečale pogodbene obveznosti (za 39 %) in zakonske obveznosti (za 65 %). **Del dohodka, s katerim razpolaga podjetje**, pa v primerjavi z letom 1969 izgleda takole:

	1969	1970	indeks
bruto produkt	78,838.798	84,159.322	106
kooperanti	36,622.610	18,802.061	55
LASTNA PROIZV.	42,216.188	65,357.261	155
indeks cen	100	114	
FIZIČNI OBSEG			
lastne proizvodnje	42,216.188	57,330.930	136

Za 36 % povečanje fizičnega obsega lastne proizvodnje pa se je število zaposlenih povečalo le za 10 %, tj. od 1.442 v letu 1969 na 1.587 v letu 1970.

Iz teh dveh indeksov (136:110) je razvidno, da je vsak delavec opravil letos za 23 % več del kot v prejšnjem letu. S tem ni rečeno, da je vsak delavec vložil za toliko več fizičnega napora. K temu je dosti pripomogla tudi mobilnejša in boljše izkoriščena mehanizacija, ter skrbnejša organizacija proizvodnje. Izvršili smo torej večino ukrepov, ki smo si jih določili ob začetku leta.

Bruto-produkt izkazuje povečanjem le za 6 %, kar pri 14 % povečanju cen pomeni celo zmanjšanje fizičnega obsega za 7 %. Vendar se to zmanjšanje nanaša na storitve kooperantov, ki so odvisne od strukture objektov in so letos za polovico manjše od lanskih. V nasprotju s tem, pa je lastna proizvodnja letos za 36 % večja kot lansko leto. Zato podatki o nedoseganju celotnega dohodka ni zaskrbljujoč, kajti pretežna večina dohodka izvira iz lastne proizvodnje, ta pa je zelo zadovoljiva.

	1969	1970	indeks
dohodek za razdelitev	17,643.127	31,731.831	180
pokritje osebnih doh.	13,494.730	22,174.003	164
ostanek dohodka	4,148.397	9,557.828	230
razmerje delitve	77:23	70:30	

Sredstva za osebne dohodke so letos za 64 % večja kot v lanskem letu. Del tega povečanja se sicer nanaša na razliko med začetno in končno vrednostjo nedovršene proizvodnje, vendar je kljub temu povečanje izplačanih osebnih dohodkov precejšnje. Izplačani čisti osebni dohodki so znašali septembra lani 10,572.692 din, letos pa 14,355.795 din, t. j. za 40 % več. Ker se je število zaposlenih po-

večalo za 10 %, znaša torej povečanje povprečnega mesečnega dohodka 27 %.

Ostank dohodka znaša po periodičnem obračunu 9,557.828 din, lani pa je znašal 4,148.397 din. Letošnji je torej dvakrat večji od lanskega. V primerjavi z lanskim letom je višina sredstev, namenjena za posamezne namene, naslednja:

	1969	1970	indeks
poslovni sklad	3,078.927	7,010.892	228
stanovanjska izgradnja	497.237	826.936	166
sklad skupne porabe	100.000	800.000	800
rezervni sklad (podj. in obč.)	472.233	920.000	195

Višina teh sredstev ob koncu leta verjetno ne bo višja od sedanjosti in so izgledi, da bomo letos iz dohodka vložili v povečanje osnovnih sredstev ca. 2,500.000 din in v povečanje lastnih obratnih sredstev ca. 4,500.000 din.

Po letnem planu je bilo predvi-

deno za osnovna sredstva 1,500.000 din in za obratna sredstva 3,100.000 din. Vlaganje v razširjeno reprodukcijo bo torej večje od predvidenega. To nam bo v prihodnjem letu osnova za nadaljnjo ekspanzijo in za nadaljnje izboljševanje rezultatov.

Poslovni uspeh v devetih mesecih

Nadaljevanje

Upniki so v prvih devetih mesecih v povprečju znašali din 7,103.383 in so podjetje kreditirali 55 dni (v letu 1969 44 dni). Zaradi nelikvidnosti nismo mogli pravočasno plačati vseh obveznosti. Zato so nas nekateri dobavitelji materiala tudi tožili. Tudi letos smo morali sproti plačevati deficitarne materiale (cement, siporeks, betonsko železo itd.). Nepopravnane obveznosti, ki so že zapadle, nam povzročajo stalne težave pri uvozu opreme in reprodukcijejskega materiala, kakor tudi pri pogodbah o naložitvi sredstev z odpovednim rokom pri poslovnih bankah.

Odnos povprečnih terjatev in obveznosti je 3.24 : 1.

Zaloge materiala in drobnega inventarja vežejo visoka obratna sredstva.

Samo zaloge materiala so znašale v povprečju za prvih devet mesecev 1970 din 6,647.128.0. Povprečno obračanje je znašalo 90 dni (v letu 1969 77 dni), kar pa pomeni še vedno previsoke zaloge nekaterih materialov. Letos je izrdno veliko pomanjkanje cementa, betonskega železa, raznih železnih profilov, cevi, radiatorjev, siporeksa, durisola, lesa itd.

Program za nabavo osnovnih sredstev v letu 1970 je z ozirom

na razpoložljiva sredstva poslovnega sklada zelo visok. Znatna sredstva so potrebna za težko gradbeno mehanizacijo in kamione. Redna amortizacijska sredstva lahko pokrivajo le del celotne nabave vrednosti planiranih potreb, del vrednosti nabave osnovnih sredstev pa bo pokrivala funkcionalna amortizacija in dohodek podjetja. Program nabave bo potrebno dopolniti in do konca leta 1970 določiti stvarno vsoto vseh nabav za to leto, ker je to nujno zaradi pravočasnega planiranja in usklajevanja lastnih obratnih sredstev v poslovnem skladu podjetja. Ker se funkcionalna amortizacija pri vseh strojih letos ne obračunava, je potrebno, da se to vprašanje pred sestavljanjem plana za leto 1971 temeljito pretrese in razmotri z ozirom na vse hitrejšo obnavljanje in modernizacijo mehanizacije ter predlaga delavskemu svetu, da odobri povečanje stopnje amortizacije osnovnih sredstev za leto 1971. Z obračunavanjem funkcionalne amortizacije imamo stalne težave, ker se je nekateri obrati branijo ter pozabljajo na stabilizacijo in seveda tudi na jutrišnji dan.

Delavski svet je odobril, da se poveča amortizacija za leto 1970 za 2,000.000 din. Iz tega sklepa

sledi, da se doseženi skladi znižajo za navedeni znesek. Če hočemo res realno prikazati finančni rezultat obdobja, potem moramo poleg višine amortizacije ugotoviti tudi vse ostale elemente (npr. vrednost nedovršene proizvodnje itd.), ki vplivajo na višino samega rezultata.

Ze v letu 1969 in še posebej v poslovnem poročilu k zaključnemu računu za preteklo leto smo omenjali nove gospodarske ukrepe, ki so začeli veljati 2. julija 1970. Ti predpisi o reševanju likvidnosti in medsebojnih zadolžitvah delovnih organizacij zahtevajo, da moramo vse terjatve in obveznosti dosledno in takoj reševati brez obzira na najnovejše stabilizacijske ukrepe, ki se pripravljajo za prihodnje obdobje. Ugotoviti in analizirati moramo vse stvarne možnosti, določiti za posamezne primere najbolj ustrezne rešitve (zlasti terjatve do investitorjev) in potem vztrajati pri sprejetih sklepih.

Sicer pa imamo dovolj problemov, ki jih moramo reševati sproti in sistematično, pa čeprav ne bi bili vezani na obstoječe splošne gospodarske ukrepe.

Pri popisu materialnih vrednosti na koncu leta nas čaka dovolj nalog, ki jih bomo morali reševati (npr. cene zalog in nedovršene proizvodnje itd.). Razna vprašanja, ki so še vedno odprta, v tržnih pogojih vedno bolj izstopajo

in zahtevajo primerne rešitve. Predlog stabilizacijskega programa je neposredno pred nami, in če hočemo krepiti konkurenčne in akumulativne sposobnosti podjetja, se moramo odločno lotiti tudi najbolj zahtevnih nalog. Tržne razmere in zaostrene zahteve naročnikov gradbenih del se vedno bolj dopolnjujejo ter v precejšnji meri omejujejo finančni rezultat, zlasti pa lastna obratna sredstva. Stabilizacijski ukrepi bodo za prihodnje leto še dopolnjeni. Zato se moramo prizadevati, da bomo, kljub predvidenemu zmanjšanju investicij, poslovanje zboljšali in čim manj boleče premagali za preke prehodnega obdobja. Zavedati se moramo, da se dosedanje povečanje nelikvidnosti (in splošno dviganje inflacijske stopnje) ne more odpraviti v sedanji situaciji brez upornega premagovanja raznih težav in že kar v neposredni bodočnosti. Prav gotovo bo v tem času zelo važno tudi družbeno usmerjanje, vendar pa ne smemo in ne moremo pri tem pozabiti predvsem na dejavnost notranjih sil in samoupravnih odnosov v podjetju. Potruditi se bomo morali pri letnem popisu, ker bo pri zaključnem računu zelo važno končno stanje in vrednost vseh materialnih sredstev v podjetju, zlasti zaradi ugotavljanja čim bolj realne višine doseženega dohodka in dobička.

Stane Kulovec

Bolj odločno v akcije - komunisti!

V mesecu novembru so komunisti »Ingrada« imeli že tretjo konferenco v letošnjem letu. Tudi na tem srečanju so govorili in sklepali predvsem o tistih vprašanjih, ki so bistvenega pomena za podjetje. Pomembno misel je izrekel eden izmed komunistov, ko je opozoril, da morajo komunisti »Ingrada« odločno, ki jo kažejo v besedah, prenesti v določene akcije, da bodo lahko odločilno vplivali na poslovno politiko podjetja in odnose pri delu.

Na konferenci je sekretar organizacije podal krajše poročilo o delu. Poleg ugodne ocene o delu sekretariata, ki je opravil vrsto določenih nalog, je bilo v poročilu izrečenih nekaj kritičnih pripomb na račun precejšnjega dela komunistov, ki so le sopotniki v delu naše organizacije. Na konferenci je bil sprejet sklep, da se je potrebno z vsemi temi komunisti pogovoriti in tiste, ki niso več pripravljene delati, izključiti iz članstva ZK.

Zelo zanimivo uvodno razpravo o poslovnih uspehih in problemih podjetja je imel tov. direktor. Ugotovil je, da je začetni pesimizem odpadel in da je poslovni rezultat tak, kot ga pri »Ingradu« še ne pomnimo. Ocenil pa je, da tak poslovni uspeh ni samo posledica prizadevanj vsakega od nas, ampak je tudi rezultat investicijske politike, z njo pa tudi dviganja cen, ki smo jih doživeli od druge polovice leta naprej. V nadaljevanju razprave je tov. direktor seznanil navzoče o prevzetih delih za leto 1970 in 1971, uspehih posameznih delovnih enot v gradnji za trg in investitorje in o že zagotovljenih poslih za leto 1971.

Opozoril je, da bomo morali v letu 1971 učinkoviteje reševati nekatere probleme, ki so se pojavljali v letošnjem letu (pomanjkanje materiala, pomanjkanje kvalificirane delovne sile, izpolnjevanje rokov, hitrejše premeščanje delovne sile, uvajanje mehanizacije, krepitev obratnih sredstev, večja odgovornost itd.), da bomo lahko konkurenčni na tržišču. »Vsi vemo,« je zaključil tov. di-

rektor, »da se pripravljajo zaostreni gospodarski predpisi in ukrepi, zato je naša naloga, da že sedaj mislimo nanje, jih predvidevamo in si tako ustvarjamo pogoje, za njihovo kasnejše reševanje.«

V razpravi je sodeloval tudi tov. Vitanc, ki je govoril, da bo potrebno dopolniti razvojni program in začrtati resnične okvire obsega proizvodnje v prihodnjem obdobju. Poudaril je, da moramo v prihodnje še bolj skrbeti za izobraževanje članov kolektiva, za vzpodbudno nagrajevanje, socialno varnost in dobro počutje ljudi v podjetju.

V drugem delu konference je tov. Seničar podal obširno informacijo o I. konferenci ZKJ. Največ se je zadržal pri spremembah političnega in družbeno ekonomskega sistema, ki bodo nastopile v letu 1971. Na zaključku je podal predlog določenih nalog, ki jih morajo komunisti »Ingrada« realizirati do 31. 3. 1971. Po krajši razpravi so komunisti na osnovi uvodnih besed tov. direktorja in tovariša Seničarja ter celotne razprave sprejeli naslednji akcijski program:

Na osnovi sklepov in stališč I. konference ZKJ ter notranje situacije v podjetju je organizacija ZK sprejela naslednje naloge za obdobje od 16. 11. 1970 do 1. 3. 1971:

1. Vsi člani ZK morajo skrbno proučiti temeljne dokumente s I. konference ZKJ (Uvodno in zaključno besedo tov. Tita; sklepe in stališča I. konference ZKJ; uvodne besede Krste Crvenkovskega in razpravo tov. Mitje Ribičiča). Spremljati moramo tudi tekoče ukrepe izvršnih svetov in skupščin, ki so že bili ali bodo sprejeti v okviru stabilizacijskega programa.

2. Komunisti moramo biti nosilci miselnosti, stališč, sklepov in ukrepov med ostalimi delovnimi ljudmi, na proizvodnih sestankih, sejah delavskega sveta, izvršnih odborov, strokovnem kolegiju in drugje, kjer se sprejemajo pomembne odločitve o poslovnih politiki podjetja.

3. Vsi komunisti, posebno še vodilni delavci v podjetju, so kolektivno in posamično odgovorni, da bodo dosledno uresničevali težnje I. konference ZKJ in ostalih organov, ki sprejemajo ukrepe za stabilizacijo našega gospodarstva.

4. Komunisti in vodilni delavci podjetja morajo takoj razčleniti položaj, v katerem se bo znašlo podjetje po sprejemu stabilizacijskega programa. S to oceno je potrebno takoj seznaniti delavski svet in politične organizacije, ki naj sprejmejo ustrezne ukrepe.

5. Komunisti moramo dati vso podporo vodstvu podjetja, posebno še tov. direktorju, ki mora zagotoviti doslednejše izpolnjevanje rokov in kvalitete sprejetih del.

Istočasno menimo, da je nujno potrebno spremeniti in dopolniti kriterije nagrajevanja za zelo sposobne neposredne delavce, delavce z višjo in visoko izobrazbo ter organizatorje dela.

6. Komunisti zahtevamo, da vodstvo podjetja uvede kaznovano politiko do vseh tistih posameznikov, ki so kršitelji delovne discipline, ki imajo neodgovoren odnos do družbene lastnine (proizvajalnih sredstev) in ki predstavljajo oviro pri učinkovitejšem gospodarjenju v podjetju.

7. Vmesecu decembru ali januarju moramo organizirati razgovore z Zvonetom Draganom o gospodarskem sistemu, stabilizacijskih ukrepih in tekoči ekonomski politiki za vse komuniste in vodilne delavce v podjetju, ki niso člani ZK.

8. Sekretariat ZK mora organizirati razgovor z vodstvi organizacij ZK iz ostalih celjskih gradbenih podjetij o vlogi in aktivnosti komunistov po I. konferenci ZKJ.

9. Sekretariat mora takoj začeti ustanavljati oddelke ZK po posameznih sektorjih.

10. Sekretariat mora zaostriiti vprašanje discipline in aktivnosti komunistov. Vse komuniste oz. člane ZK, ki ne prihajajo na sestanke in tudi drugače niso aktivni, je potrebno takoj izključiti iz ZK. Istočasno pa je potrebno skrbeti za sprejem novih članov.

11. V mesecu januarju ali februarju je potrebno organizirati dvodnevni seminar za vse člane ZK.

12. Organizacija ZK mora skrbno spremljati delo političnega aktiva in čvrsto stati za sprejetimi stališči, ki jih politični aktiv sprejme. Seničar

Iz občnega zbora sindikalnih organizacij

Minilo je dve leti, odkar je bilo izvoljeno vodstvo sindikalne organizacije v našem kolektivu. V tem času je bilo marsikaj storjeno.

Enajst sindikalnih podružnic iz posameznih sektorjev in enot je zbralo na svojih občnih zborih 82 delegatov. Ker so delegati dobili že vnaprej napisano poročilo o dosedanjem delu sindikalne organizacije in hkrati teze akcijskega programa sindikalne organizacije, je bilo na skupnem občnem zboru 25. 11. 1970 lažje govoriti o dosedanjem in bodočem delu sindikalne organizacije.

Predsednik tov. Štefan Klenovšek je v uvodnem poročilu ugotovil, da je v preteklih dveh letih doživljajo podjetje precej težav v poslovanju: In sicer pomanjkanje obratnih sredstev, v organizaciji dela, ki se je kazala v težnji za prestrukturiranje proizvodnje, v iskanju novih tehnoloških procesov, v borbi za dvig produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja. Prav tako tudi na zunanem področju v borbi proti raznim dajatvam.

Podjetje pa je kljub temu premagalo težave, za kar se je potrebno zahvaliti celotnemu kolektivu, ki se je na ta ali oni način trudil za doslednejšo izpolnitev zadanih nalog.

Posebej smo skrbeli za: delovno disciplino, varnost pri delu, izobraževanje, kadrovske politike, reprodukcijski material, večja ob-

ratna sredstva ter modernizacijo strojnega in avtoparka, rekreacijo in oddih, nastanitev delavcev, za plačilo po delu in učinku ter proizvodne odnose. Poskušali smo dvigniti najnižje osebne dohodke. V polni meri smo prisluhili tudi novim gospodarskim ukrepom. Pri tem smo ugotovili, da se bo potrebno resneje lotiti pomanjkljivosti, predvsem zato, da nas ne bi presenetili hujši ukrepi. Leti bodo in morajo slediti stabilizaciji našega gospodarstva.

Na občnem zboru smo omenili 15. ustavni amandma. Vendar na konferenci večje razprave ni bilo. Iz splošne ocene lahko ugotovimo, da je v našem delovnem kolektivu to področje na pravi poti.

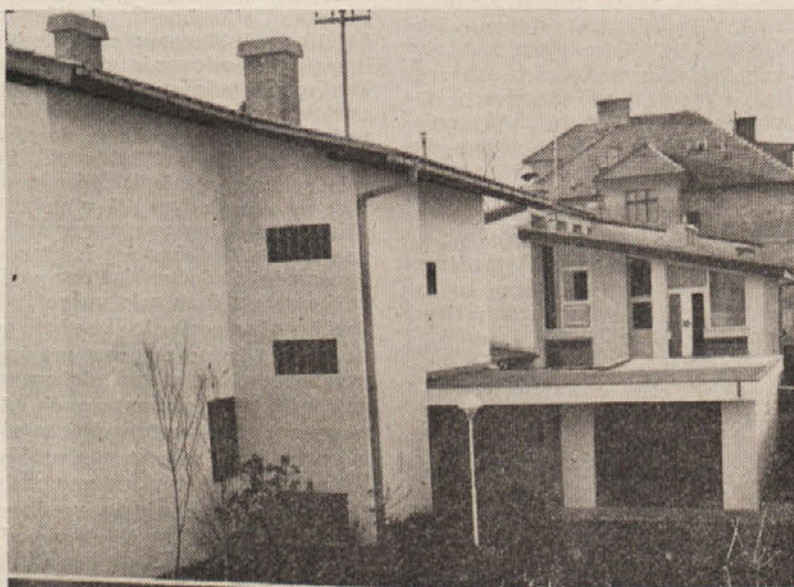
Dosedanji predsednik se je zahvalil za uspehe in trud športnikom podjetja, ki s svojo nesebičnostjo pomagajo krepiti moč podjetja.

Na konferenci je bil v celoti osvojen bodoči delovni program.

V vodstvo osnovne sindikalne organizacije so bili izvoljeni: za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Štefan Klenovšek, ostali člani pa so še:

Ajster Roman, Andoljšek Bogo, Bandič Jerko, Gorjup Stane, Kodrin Darinka, Kranjc Alojz, Magajna Alojz, Mešl Jože, Njegovac Alojz, Petan Boris, Skubic Drago, Tirgušek Alojz, Vovk Herman in Pušnik Ernest.

Franc Vrbnjak

Delavci ljubljanskega sektorja grade tudi individualne hiše. Naročnik predstavljenega objekta je tovarna Konus iz Slov. Konjic

Problemi stanovanjske izgradnje

Program razvoja stanovanjskega gospodarstva občine Celje predvideva, da bo potrebno letno zgraditi 512 stanovanj in sicer:

- v družbeni lastnini 230 stanovanj
- v zasebni lastnini 282 stanovanj

Pregled dograjenih stanovanj v letih 1969 in 1970

Družbeni sektor	v letu 1969	od 1. 1. do 31. 9. 1970	do konca leta 1970
Ingrad	125	34	89
Gradis	60	60	60
Obnova	20	20	20
Vegrad	—	45	45
Skupaj Zasebni sektor	205	159	214
Skupaj vseh	236	204	284

Iz pregleda je razvidno, da je realizacija programa manjša, posebno v zasebnem sektorju. Na to je vplivalo predvsem to, da tudi zasebne graditelje bremenijo stroški za komunalne naprave.

Tako je doslej blokovna gradnja, obremenjena z vsemi stroški za komunalne naprave, postala tudi za zasebne kupce privlačnejša. Prav zaradi tega se je del sredstev, namenjenih zasebni gradnji, preli v blokovno gradnjo.

Nizka realizacija predvidenega programa pa je odraz neurejenih razmer na področju stanovanjskega gospodarstva.

Reforma je s svojimi stabilizacijskimi ukrepi obšla ekonomsko jedro problema. Zadovoljili smo se z revalorizacijo vrednosti stanovanj. Amortizacijsko osnovo pa smo pustili na prejšnji ravni in sicer na 1%. To pomeni, da se stanovanje amortizira v sto letih, kar je nerealno in ne zagotavlja sredstev, iz katerih bi morali graditi nova stanovanja kot nadomestilo dotrajanih.

Glavni vir sredstev za stanovanjsko izgradnjo naj bi bil 4% prispevek od osebnega dohodka zaposlenih. Ta sredstva se zbirajo v glavnem v delovnih organizacijah, uporabljajo pa se le delno za stanovanjsko izgradnjo. Podjetja, ki so v krizi, teh sredstev sploh ne formirajo ali pa jih uporabljajo kot obratna sredstva.

Rešitev sedanjega stanovanjskega primanjkljaja bi mogli iskati le v kruti logiki ekonomskih najemnin.

Stanovanje mora postati potrošna dobrina. Stroške za stanarine pa je treba predvideti v novem obsegu življenjskih stroškov.

Stanovanjsko izgradnjo v veliki meri pospešujejo posojila banke. Celjska kreditna banka dodeljuje 50% kredit ob pričetku gradnje stanovanj za trg; po 8% obrestni meri za čas 18 mesecev.

Občani in gospodarske organizacije lahko pridobijo posojila banke na podlagi varčevanja ali vezave sredstev. Osnovno načelo banke je, da najprej varčujemo potem pa lahko dobimo stanovanjsko posojilo.

Možnosti za pridobitev posojila z varčevanjem so razvidne iz naslednje tabele:

Varčevalna doba	Posojilo izraženo z odstotkom od privarčevanega zneska brez obresti		Doba vračanja posojila
	pri rednem mesečnem varčevanju	pri enkratnem plogu ali občasnih plogih	
13 mesecev	30 %	60 %	4 leta
18 mesecev	50 %	50 %	7 let
2 leti	80 %	120 %	12 let
3 leta	130 %	160 %	18 let
4 leta	160 %	200 %	24 let
5 let	200 %	250 %	30 let
6 let	240 %	300 %	30 let
7 let	280 %	350 %	30 let
8 let	320 %	400 %	30 let
9 let	360 %	450 %	30 let
10 let	400 %	500 %	30 let

Banka obračuna na privarčevani znesek obresti po 1% obrestni meri. Obrestna mera za posojilo je 2% letno.

Ta način varčevanja se je zelo uveljavil v Ljubljani, kjer so kupci stanovanj pretežno zasebniki, ki posojilo svojih gospodarskih organizacij in svoje prihranke vključijo v sistem stanovanjskega varčevanja.

Iz tabele je razvidno, da je doba vračanja posojila odvisna od varčevalne dobe.

Vse te ugodnosti dolgoročnega varčevanja pa zmanjšuje nesorazmeren porast cen stanovanj. Zaradi tega se kupci stanovanj

neradi odločijo za daljšo varčevalno dobo.

Naše podjetje gradi v glavnem vsa stanovanja za trg. To se pravi, da prične graditi stanovanjsko hišo za neznane kupce.

Praksa je pokazala, da se kupci pojavijo takrat, ko je zgradba pod streho (zgrajena do III. faze). Največji kupci stanovanj v Celju so: Stanovanjsko podjetje Celje, Stanovanjsko podjetje Železarne Štore, Stanovanjsko podjetje železniškega transportnega podjetja Maribor, Sklad za komunalno urejanje zemljišč občine Celje, posamezna podjetja in šele nazadnje zasebni kupci.

Pregled stanovanj, ki bodo dograjena v letu 1970

Naslov objekta	Število stanovanj	Poprečna cena za 1 m ²	Prodajna vrednost	Čas dograditve
Celje				
Poslovno stan. blok Bo 2 Otok III	22	1720	1.718.332	21. 5. 1970
Poslovno stan. blok Bo 1 Otok III	12	1742	1.086.952	30. 6. 1970
50 stanov. blok Ju 3 Otok III 6	55	1953	5.088.301	15. 10. 1970
Skupaj Celje	89		7.893.585	
Ljubljana:				
Stolpnica C 1 soseska S-6	106	1897	7.446.796	28. 1. 1970
Blok A-3 Krim	45	2108	4.928.112	31. 12. 1970
Skupaj Celje—Ljubljana	240		12.374.908	

Pregled stanovanj v gradnji z rokom dograditve 1971—1972

Naslov objekta	Število stanovanj	Predvidena cena za 1 m ²	Prodajna vrednost	Rok dograditve
Stolpnica v Malgajevi	55	2800	9.738.400	31. 12. 1971
Stolpnica Kocbekova	47	2800	7.336.000	15. 8. 1972
50 stanov. blok Vrunčeva	50	2500	6.517.500	15. 8. 1971
Poslov. stanov. blok na Jami Ljubljana	15	3570	3.574.500	30. 11. 1971
20 stanov. stolpič Žalec	20	1900	2.505.355	25. 11. 1970
20 stanov. stolpič Šentjur	20	1900	2.005.355	15. 4. 1971
Stolpnica Štore	48	1767 =	4.686.850	nov. 1971
Stanov. blok Laško	14	1900 =	1.330.000	marec 1972
Skupaj	269		37.194.010	

(= brez stroškov za komunalno ureditev)

Iz prednjih dveh pregledov je razvidno, da bomo v letu 1970 zgradili 240 stanovanj, to je 68 stanovanj manj, kot v letu 1969. Da bi tega števila v letu 1971 ne zmanjšali, moramo pričeti z gradnjo 55 stanovanjskega bloka v Vojkovi ulici v Celju in ga dograditi v letu 1971. Za prodajo stanovanj so dejanske možnosti.

Manjšo izgradnjo stanovanj pa imamo v Ljubljani. Tu bi lahko tržišče prevzelo več stanovanj po zelo ugodnih cenah. Zadržki pa so v neurejeni urbanizaciji, odkupu zemljišč itd.

V Ljubljani predvidevamo nadaljno izgradnjo 80 stanovanj na zemljiškem kompleksu Krim-Rakovnik in poslovni center s 6.000 m² zazidalne površine. Zazidalni načrt je v potrditvi. Potrebne so še večje rušitve obstoječih objektov.

Poslovno združenje GIPOSS ureja za nas dokumentacijo za izgradnjo 1.224 stanovanj s spremeljajočimi objekti v Kosezah. Pričetek gradnje je predviden v juliju prihodnjega leta. V letu 1972 naj bi dogradili 252 stanovanj, naslednje leto 468, v letih 1974 in 1975 pa po 252 stanovanj.

Istočasno pa predvidevamo za-

četek gradnje ca. 20 stanovanj na predehu BS-7 za Bežigradom. To dokumentacijo ureja za nas Poslovno združenje IMOS.

Kupci so z našimi stanovanji zadovoljni. Montažni sistem gradnje vedno bolj dopolnjujemo. Objekti vzhodno od Vojkove ulice imajo poševno streho s salonitnim kritjem, ki jo je lažje vzdrževati. Stanovalci pa so posebno hvaležni za metalne »perma« zaves, s katerimi so odslej opremljena vsa okna naših novih stanovanj.

Naš projektivni biro nadalje raziskuje izboljšave v konstrukciji in v tlorisu stanovanja. Zaradi sorazmerno majhne globine objekta, ni povsem izkoriščena zadržljivost zemljišča. Kupcem moramo nuditi večjo izbiro stanovanj tako po velikosti kot zasnovi (kuhinjska niša, klasična kuhinja). Prvi rezultat teh prizadevanj naših arhitektov je načrt stolpnice, ki se odlikuje po tem, da je 8 stanovanj v eni etaži vezanih na eno stopnišče.

Večjo pozornost pri nadaljni stanovanjski izgradnji pa moramo posvetiti skrajšanju rokov graditve. Hitreje obračanje sredstev nam lahko pripomore do boljših finančnih rezultatov.

Ciril Pograjc

NAŠI JUBILANTI V LETU 1970

Za 25-letno neprekinjeno delo v podjetju prejema tovarišica Rozita Keblič blagajničarka — zaslužen priznanje

25 LETNIKI

Mikša Mirko
upokojen

Košena Maks
gr. delovodja

Vitanc Franc
šef kadr. spl. sl.

Vrabič Jože
tesar

20 LETNIKI

Bedeniković Slavko
gradbeni delavec

Oberžan Marija
knjigovodja

Novaković Mijo
gradbeni delavec

Orešnik Ludvik
železokravec

Samec Stanislav
elektroinstalater

Turnšek Franc
tesar

Venek Peter
tesar

15 LETNIKI

Borovašk Ivan
gradbeni tehnik

Breclj Karlo
gradbeni delovodja

Čuješ Franc
cementinar

Drole Stanislav
zidar

Grabner Rafael
šef oddelka

Hrovat Alojz
buldožerist

Kadilnik Avgust
strojnik

Klančnik Franc
gradbeni delovodja

Kolman Franc
zidar

Kovač Hilda
gradbeni tehnik

Krajnc Jože
referent

Lakovič Alojz
mojster

Lovrič Vlado
zidar

Luc Stjepan
zidar

Mlakar Bruno
zidar

Murko Franc
gradbeni delovodja

Novak Jože
mojster

Obrez Jože
železokravec

Pepevnik Franc
zidar

Podvršnik Drago
zidar

Pšovnik Ivan
zidar

Sunko Edvard
strojnik

Teržan Anton
sofer

Vogel Janez
stavn. kjučavničar

Zupanc Anica
gradbeni tehnik

Zerovnik Karel
delovodja

10 LETNIKI

Antolič Vilim
gradbeni delavec

Avdič Derviš
gradbeni delavec

Babič Angela
delavka

Klepar
Borinc Jožef

Bukovšek Franc
zidar

Cep Milan
tesar

Crepinšek ing. Leon
šef sektorja

NAŠI JUBILANTI V LETU 1970

Delsinger Marta
fakturistDobrovšak Leopold
zidarDrame Terezija
strojepiskaFava Dragica
ref. za del. raz.Gajšek Milan
zidarGolavšek Milan
mojsterGrum Jože
soferHorvat Branko
tesarHorvat Franjo
tesarJagodič Franc
gradbeni delovodjaJelaković Mirko
tesarKenda Pavel
zidarKresnik Martin
strojnikKrižnik Janez
odrarKrivec Stanko
strojnikKučinac Stjepan
strojnikKužner Ivan
soboslik, pleskarKostanjšek Jože
zidarKitner Dragutin
gradbeni delovodjaKutnjak Franjo
zidarKlevže Jože
soferKnez Jože
tesarski mojsterKanzian Anica
fakturistKulovec Stane
šef GRSLangeršek Ivan
strojnikLesjak Ljudmila
čistilkaLesjak Jože
soferMakuc Ivanka
čistilkaMalinovský Dragica
knjigovodjaMernik Marija
delavkaOperčkal Melhior
strojnikPenič Jože
šef nabavePetre Alojz
zidarPilko Julij
tesarPolgar Djuro
gradbeni delovodjaPremužak Vjekoslav
zidarPušnik Ernest
gradbeni delovodjaRežek Ljudevit
železokravecRogan Jožef
zidarRotar Kazimir
soferRumiša Stanislav
tesarSmrečki Stjepan
zidarSorčan Eđvard
mizarSalamon Jože
žagarSkoflek Anton
skladišnikSpeglič Anton
elek. mojsterSplajt Miho
železokravecSkulj Jože
gradbeni tehnik

JUBILANTI — 15 let

Kramžar Vinko
strojnik
Roje Alojz
tesar

JUBILANTI — 10 let

Zdolšek Jože
strojni — buld.
Haložan Ivan
zidar
Lazar Josip
stavn. ključavničar
Pajič Esad
strojnik

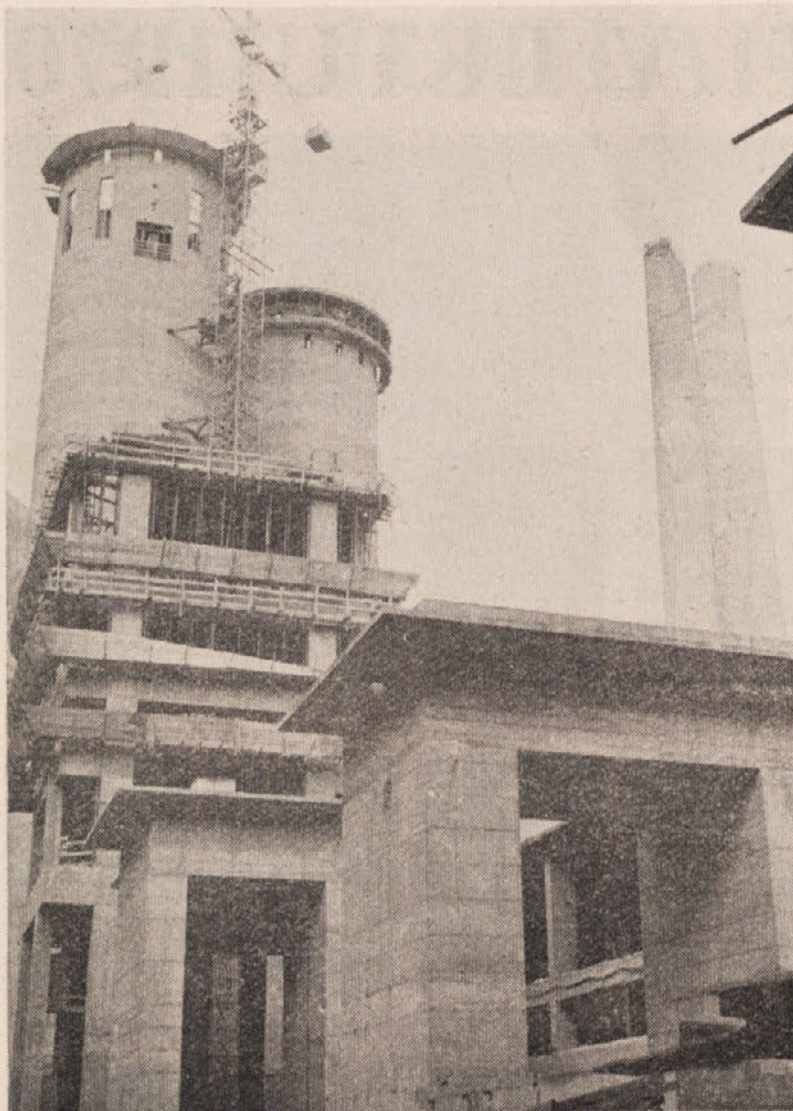
Turnšek Vinko
tesarUplaznik Anton
elek. mojsterVinceelj Josip
tesarVaupotič Jožef
strojnikVoh Anton
skladišnikZupanc Stefan
tesarZutič Ivan
zidar

SEKTOR LJUBLJANA

delovnega kolektiva našega sektorja se lahko na tem mestu le zahvalim za požrtvovalnost, saj je bilo vedno delo na prvem mestu in šele nato njihovi osebni problemi. Ni nam bilo važno samo doseganje plana, temveč, da so bili tudi poslovni rezultati v okviru plana čim boljši. Kot vsa leta nazaj, se je tudi letos pokazalo, da je bilo za dobro gospodarjenje velikega pomena ravno zanašanje na lastne sile in velika prožnost vodstva sektorskega aparata pri odločanju.

obe 106-stanovanjski 14-nadstropni stolpnici v Soseski S-6 v Šiški. Med letom smo v pritličju stolpnice D-1 izdelali še poslovne prostore za podjetje »KOOPRO-MET« iz Beograda ter Projektivni biro podjetja »ITAS« Kočevje. Poleg stolpnice C-1 pa prav sedaj pripravljamo gradbišče za samopostrežno trgovino, katere 900 m² neto površine financirajo trije kupci.

V Spodnji Šiški smo spomladi začeli, poleg že oddanega poslovnega objekta za »Ljubljansko

Cementarna Trbovlje v ospredju temelji za novo 1000 t rotacijsko peč, v ozadju pa objekt za izmenjavanje toplote in oba silosa za homogenizacijo

Sektor Ljubljana je naš najbolj oddaljen sektor od sedeža podjetja, če ne upoštevamo gradbišč, ki jih ima podjetje v ZRN.

S planom podjetja je določeno, da mora sektor Ljubljana ustvariti v letu 1970 realizacijo v višini 19.250.000 din, kar predstavlja 13,5 % vse realizacije podjetja. Že v prvih 9 mesecih pa je bila realizacija dosežena 70 % ali 13.540.000 din. Pri tem pa je najvažnejša ugotovitev, da je sektor s to realizacijo že pokrival vse planirane obveze do podjetja in jih celo presegel. Plan namreč določa, da mora sektor v teku celega leta 1970 pokriti skupne potrebe podjetja v višini 1.723.000 din. Ta plan pa je bil dosežen oziroma že presežen v prvih 9 mesecih, saj je bil realiziran z 1.950.000 din.

To je le en podatek, ki nam pove uspešnost poslovanja ljubljanskega sektorja. O drugih podatkih ter vprašanih pa naj nam povedo delavci te enote sami.

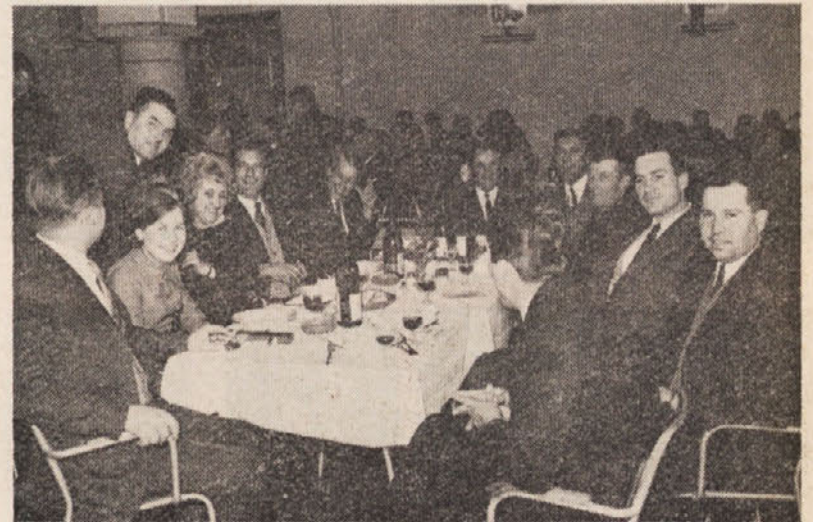
Najprej smo zastavili nekaj vprašanj šefu sektorja tov. Jožetu Brodniku, dipl. gradb. ing.

Ali menite, da ste imeli neko posebno prednost pred drugimi sektorji v podjetju, da ste v prvih 9 mesecih imeli tako ugodne rezultate, kot so navedeni v uvodu? Če takih prednosti niste imeli, kaj je po vašem mnenju odločilno vplivalo na uspeh?

Odgovor:

Teško je biti povsem pravičen pri ocenjevanju dela drugih, katerih probleme poznaš morda le enostransko in površno. Lahko pa

rečem, da smo se na našem sektorju zelo prizadevali pri izpolnjevanju prevzetih nalog in zato uspeh ni izostal. Vsem članom

Jubilanti so skupno s šefom ing. Brodnikom ob skupni mizi proslavili svoj praznik

Predstavite nam važnejša gradbišča oziroma objekte, na katerih sektor izvaja dela.

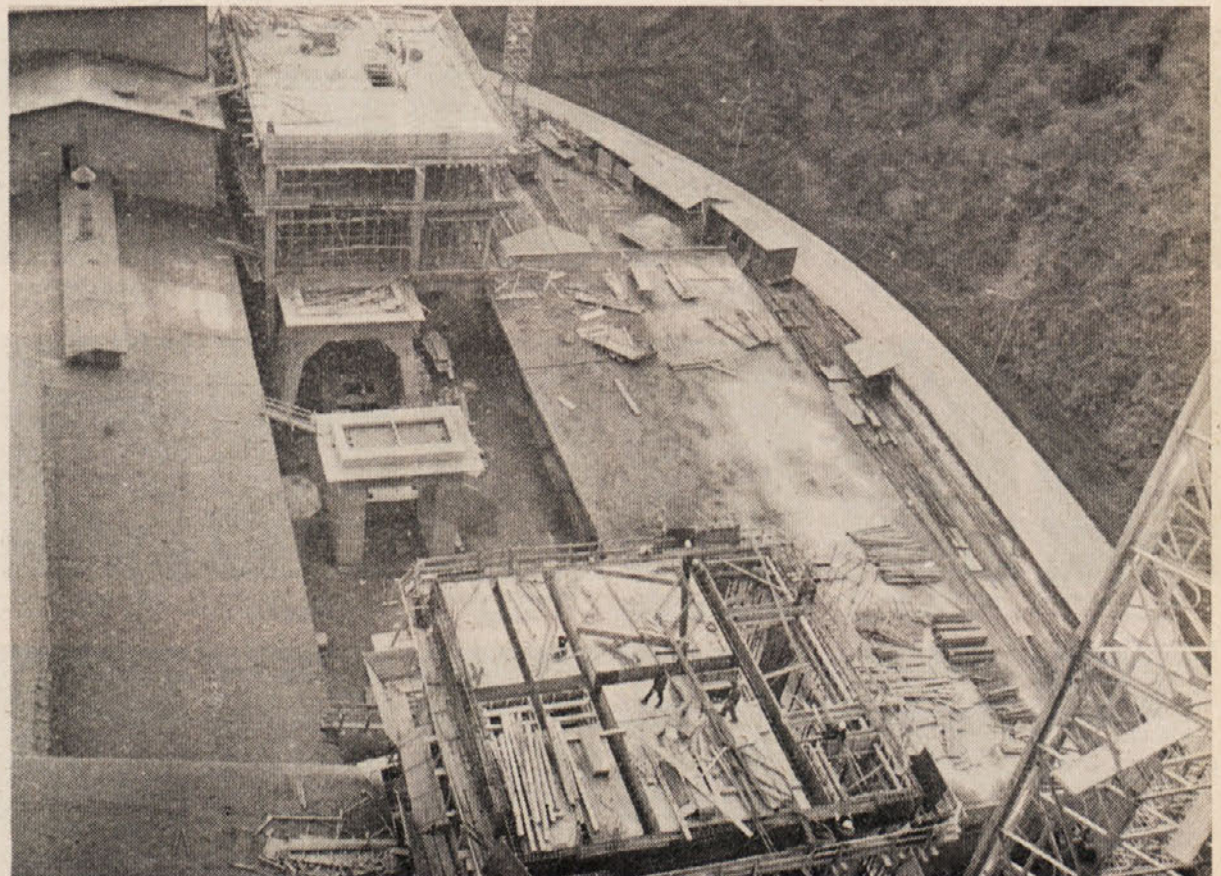
Odgovor:

V letu 1970 smo v okviru sektorja izvajali dela v ljubljanskem in trboveljskem bazenu.

V ljubljanskem bazenu smo v začetku leta dokončali v celoti

banko« in Stanovanjsko gospodarstvo »Standard invest« z izgradnjo poslovno stanovanjskega objekta, v katerem bo 2300 m² neto poslovne površine za 8 gospodarskih organizacij ter 950 m² neto stanovanjske površine.

V kompleksu stanovanjsko poslovne soseske na Rakovniku dokončujemo prav sedaj nov 40-stanovanjski blok po sistemu Jugo-

Cementarna Trbovlje — pogled na gradbišče z vrha silosa za homogenizacijo

V BESEDI IN SLIKI

mont, katerega finalizacija je prirejena zahtevam kupcev in je zelo uspela. Poleg tega smo letos v okviru soseske zgradili še 36 mohtažnih garaž. Vendar pa vedno znova ugotavljamo, da se zaradi mnogih težav okrog dokončne urbanistične obdelave soseske in pri pridobivanju investicijsko tehnične dokumentacije na tem predelu dela odpirajo mnogo pre-

Zanimivo je tudi, da je to prvi primer v Sloveniji, da delata dve gradbeni podjetji skupno po sistemu delitve vložnih in koriščenih sredstev. Ta način sta uporabljali pri skupnem nastopanju v Vzhodni Nemčiji prej že ljubljanski podjetji Obnova in Tehnika. Njihove izkušnje smo morali za naše razmere prirediti in dopolniti s poslovnikom in pogodbo. Sedaj

Odgovor:

Moram vam odgovoriti, da se zelo trudimo, da bi se pogodbenih rokov tudi držali, saj vemo, da od tega zavisi naš finančni uspeh in poslovni ugled. Vsaj do sedaj smo toliko uspevali, da nismo imeli večjih težav z investitorji, saj so bili izvedbeni roki dokaj realno postavljeni. Seveda,

lo število je tistih, ki že leta pripevajo k napredku sektorja in jim pripada zaradi njihove požrtvovalnosti in predanosti vse priznanje. Težave nam nazorno poznajo podatek, da smo letos na sektorju sprejeli 211 novih delavcev, odšlo pa jih je 136.

Pri nabavi materiala zaradi lastne iznajdljivosti in pomoči nabavne službe nismo imeli večjih težav, čeprav so pri drugih podjetjih zaradi pomanjkanja materiala dela celo ustavljali.

Ali dobi sektor od strokovnih služb uprave podjetja dovolj pomoči? Če ne, katera služba in kakšno pomoč bi morala nuditi?

Odgovor:

Zaradi dokajšnje oddaljenosti od uprave podjetja, je bil sektor v Ljubljani vedno prisiljen, da je bil v svojem poslovanju samostojnejši od enot v celjskem bazenu. Poleg tega pa je imel še to srečo, da so se že ob njegovi ustanovitvi tu zbrali sicer maloštevilni, a zato uspešnejši organizatorji proizvodnje. Moram poudariti, da je bil vodstveni kader na sektorju v Ljubljani vedno izredno požrtvovalen in predan delu ter, da je prav zaradi tega dosegal uspehe, ki so bili ostalim sektorjem za vzgled. To je v nemajhnih meri zasluga tov. Zrneca, bivšega šefa sektorja, ki je znal, z izrecnim občutkom svoje sposobnosti, vnesti v celotno delo sektorja odgovornost za izpolnjevanje nalog.

Ob njegovem odhodu je bila moja naloga le-ta, da nadaljujem z delom, ki ga je že on zastavil.

Pri vseh operativnih nalogah se zanašamo docela na lastne sile, s strokovnimi službami uprave podjetja sodelujemo le pri reševanju problemov, ki so širšega pomena. Po izredno težavnih zadnjih letih, ko je bila zasedenost strokovnih delovnih mest uprave zaradi objektivnih težav prizadeta, se letos po ponovni ustavitvi že kažejo znaki, da postajajo strokovne službe uprave zopet učinkovitejšje in nam bolj v pomoč.

Nadaljevanje na strani 10

Za Turistično podjetje ALPE-ADRIJA smo zgradili v Ljubljani zabavišni del s pivnico piva in avtomatskim kegljiščem

počasi. S tem je prizadeta ekonomičnost gradnje in normalen razvoj pograditve te soseske.

Po dokončani lanski prvi fazi smo letos v Zalogu prevzeli večji del druge faze izgradnje stanovanjskega naselja po sistemu »MARLES«. Do konca leta moramo dokončati groba gradbena dela za 70 hiš.

V tovarni »Izolirka« smo uredili nove sanitarije in garderobe ter za njihov bitumenski obrat vgradili rezervoarje za gorivo in kemikalije.

V Tovarni elektro naprav IMP Ljubljana, smo pravkar končali objekt, kjer bo imela tovarna svoj projektivni biro.

Za poslovno turistično organizacijo ALPE ADRIA Ljubljana, smo ob Masarykovi cesti blizu železniške postaje dogradili celoten kompleks, ki obsega poleg upravne stavbe z recepcijo in restavracijo še pivnico piva, odprto kuhinjo, avtomatsko kegljišče ter ostali zabavišni del.

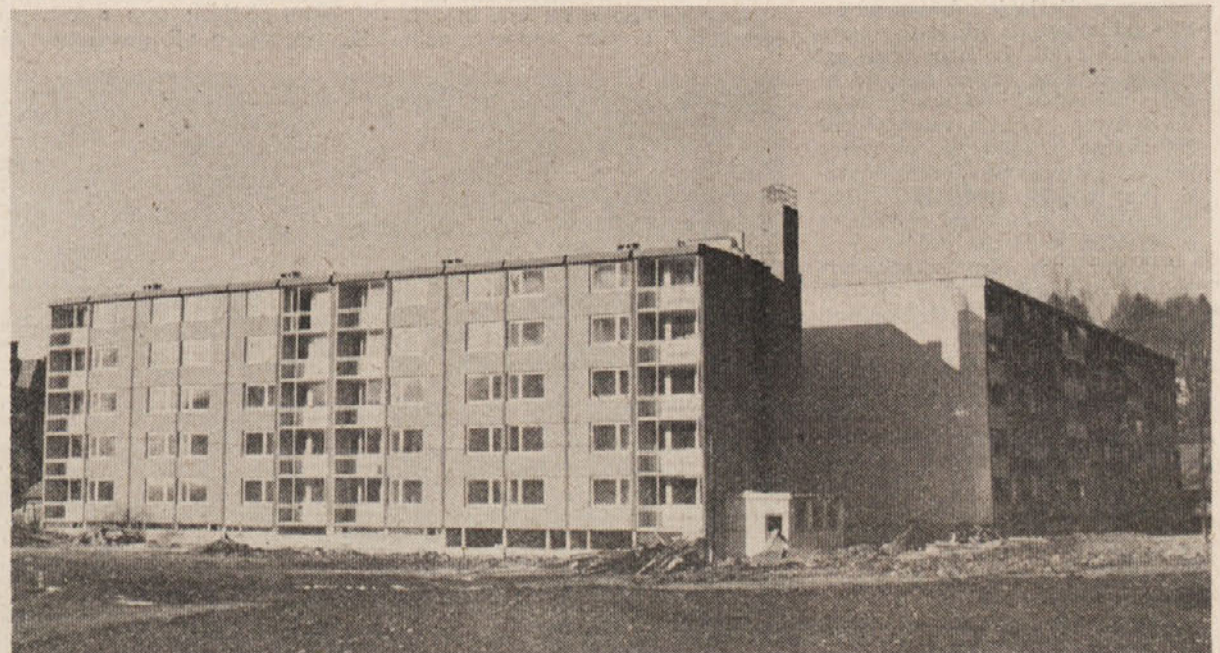
V Rožni dolini smo za KK Zalec zgradili mesnico s pripadajočimi hladilnicami, za tovarno KONUS iz Slov. Konjic pa stanovanjski objekt.

V Trbovljah gradimo skupno z GP TEHNIKA iz Ljubljane novo cementarno, ki bo imela zmogljivost 1000 ton cementa dnevno. Ta gradnja je težavna zaradi izredno zahtevnih objektov, ki jih gradimo poleg že obstoječih in zaradi zelo kratkih rokov graditve.

gradimo po enakem načelu v sestavi Poslovnega združenja GIPOSS še viadukt na Verdu. Tu je celo več partnerjev, s čimer bomo izkušnje še obogatili.

Ali dosegate na vseh objektih pogodbeno določene izvedbene roke? Če jih ne dosegate, povejte, na katerih objektih in razloge zakaj ne!

pa ni šlo vedno lahko, saj so se pojavile težave predvsem zaradi pomanjkanja kvalitetne delovne sile in velike fluktuacije. Kvalifikacijski sestav zaposlenih je pri nas le navidezno dober. V resnici pa so se v zadnjih nekaj letih zaradi izredne fluktuacije zaposleni skoraj povsem zamenjali. Le ma-

Stanovanjsko naselje na Rakovniku — blok A3 s centralno kotlovnico. Predvideno je še 80 stanovanj v tej soseski.

Sektor Ljubljana v besedi in sliki

Nadaljevanje s strani 9

V katerih primerih se posvetujete s celim kolektivom sektorja oziroma v kakšnih vprašanjih pritegnete k soodločanju vse delavce?

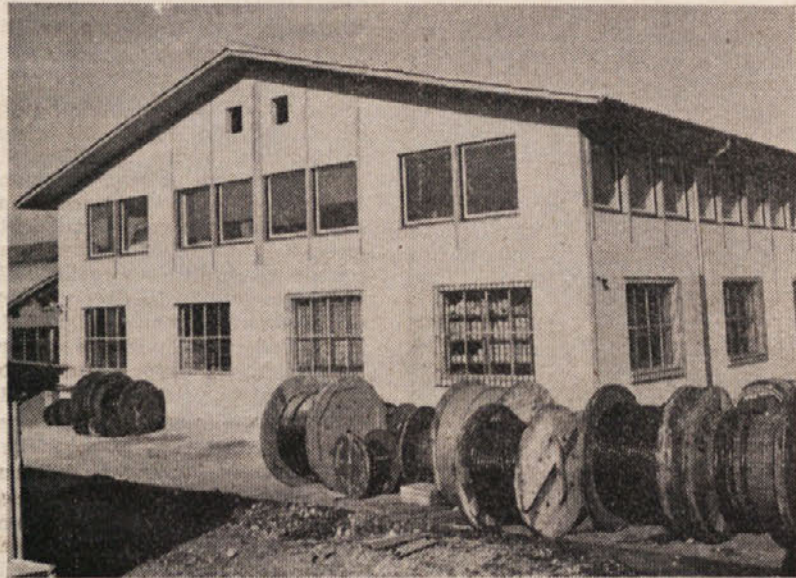
Odgovor:

Čprav se naše vsakdanje delo odvija po nekem že preizkušenem sistemu, pa vseeno ni tako točno odrejeno, da bi bilo lahko brez prilagoditev in improvizacij. Tako se tudi kljub nekim poslovnim načelom lahko človek le po lastni presoji odloči, kdaj je posvetovanje potrebno. Vem le to, da brez hitrega, prisebnega indi-

Ali veste, kdo je investitor tega objekta, na katerem delate in do kdaj se ga je podjetje zavezalo dokončati?

Odgovor:

Investitor objekta, na katerem delam je podjetje Ingrad. To je stanovanjski blok, katerega stanovanje bo podjetje prodalo na trgu. Objekt bi morali dokončati pred novim letom. Po mojem mnenju roka ne bomo dosegli in bo zamude največ 14 dni. Krivda pa ne bo zaradi del, ki jih izvaja Ingrad, temveč zaradi del, ki jih ne bodo dokončali obrtniki.

Tovarna IMP — projektivni biro in skladišče

vidualnega odločanja v gradbeni operativi, ni uspehov. Posvetovanja z mnogimi sklepi, ki pa se nato ne spoštujejo, so danes žal vse preveč v navadi. Če človek vsakodnevno zasleduje delo na gradbiščih ter se pogovarja z zaposlenimi, mu to navzven kaže probleme že vnaprej in jih zato mnogo lažje rešuje.

Kaj bi po vašem mnenju bilo potrebno spremeniti ali ukrepati v podjetju, da bi dosegali še boljše rezultate?

Odgovor:

Rezultat dobrega gospodarjenja nekega podjetja je odvisen od toliko faktorjev, da jih je tu nemogoče zahtevati. Če nam bodo pri našem delu za vzgled tisti, ki še bolje gospodarijo od nas in če se bo vodstvo podjetja vseskozi požrtvovalno trudilo za napredek podjetja, uspehi ne morejo izostati. Prav vodstvo podjetja je tisto, ki mu mora predanost službenim dolžnostim pomeniti več kot privatno življenje. Ker vzgledi z vrha najbolj vlečejo, se v vsakem primeru sposobnost vrha najbolj odraža pri nas vseh.

Po razgovoru s šefom sektorja, smo se razgovarjali še z dvema delavcema na gradbišču Krim Rakovnik, katera sta nam na zastavljena vprašanja dala naslednje odgovore:

Kako se pišete, kako dolgo delate pri Ingradu in na kakšnem delovnem mestu.

Odgovor:

Rogan Jože, pravkar praznujem v podjetju svoj delovni jubilej 10 let. V podjetju sem na delovnem mestu VK zidar.

je poročal tov. Meštrič. Šef sektorja ing. Brodnik pa nam je razložil in poročal o finančnem stanju podjetja in sektorja.

Kako ste zadovoljni s sedanjim sistemom delitve OD? Ali menite, da je pravičen, če ni, zakaj ne? Odgovor:

Osebnost sem z nagrajevanjem zadovoljen. Obračun za dela, ki jih opravi, je vedno v redu opravil in meni niso znane nobene nepravilnosti. Menim, da je sedanji sistem nagrajevanja v redu in nimam glede tega nobenih pripomb ali predlogov.

Drugi delavec pa nam je na naša vprašanja odgovoril:

Predstavite se nam, kako dolgo delate pri podjetju in na kakšnem delovnem mestu?

Odgovor:

Sem Huskič Časim, pri podjetju sem zaposlen tretje leto in delam na delovnem mestu PK zidarja.

Ali veste, kdo je investitor objekta, na katerem delate in kakšen je rok dograditve?

Odgovor:

Delam na stanovanjskem objektu A-3, katerega investitor je podjetje »Ingrad«, ki ga gradi za tržišče. Rok za dokončanje objekta je do konca leta 1970, katerega bomo tudi izpolnili.

Ali vam je poznan rezultat poslovanja vašega gradbišča? Kdo je vaš predstavnik v delavskem svetu in kdaj vam je zadnjikrat na zboru delovnih ljudi poročal?

Odgovor:

Naše gradbišče je pozitivno, o tem nas je seznanil šef sektorja ing. Brodnik na sindikalnem sestanku pred enim mesecem. Našo enoto v delavskem svetu zastopa Meštrič Rudi. Iz sektorja pa je še član delavskega sveta Klopotan Anton. O delu delavskega sveta nam je podal poročilo tov. Meštrič in sicer je predlagal, da bi delavci sektorja naredili kolektivni izlet na morje. Šef sektorja pa nam je poročal o stanju podjetja in sektorja. Tak sestanek smo nazadnje imeli približno pred enim tednom.

Kako ste zadovoljni s sedanjim sistemom delitve osebnih dohodkov, ali menite, da je pravičen, če ni, zakaj ne?

Odgovor:

Če primerjam osebne dohodke z drugimi podjetji, sem zadovoljen. Za izmenjavo ali dopolnitev si-

stema nagrajevanja nimam predlogov.

Ali imate kakšne težave in predloge?

Odgovor:

Posebnih težav vsaj jaz na našem sektorju nimam. Težko pa mi je, da nekateri delavci nam kot sodelavcem krađejo v naselju iz omar denar, obleko in druge predmete. Pozivam vse, naj bodo pošteni do sodelavcev in naj spoštujejo naše težko in pošteno zaslužene stvari.

Kakšne zaključke pa lahko potegnemo iz prednjih ugotovitev in odgovorov delavcev sektorja Ljubljana na postavljena vprašanja?

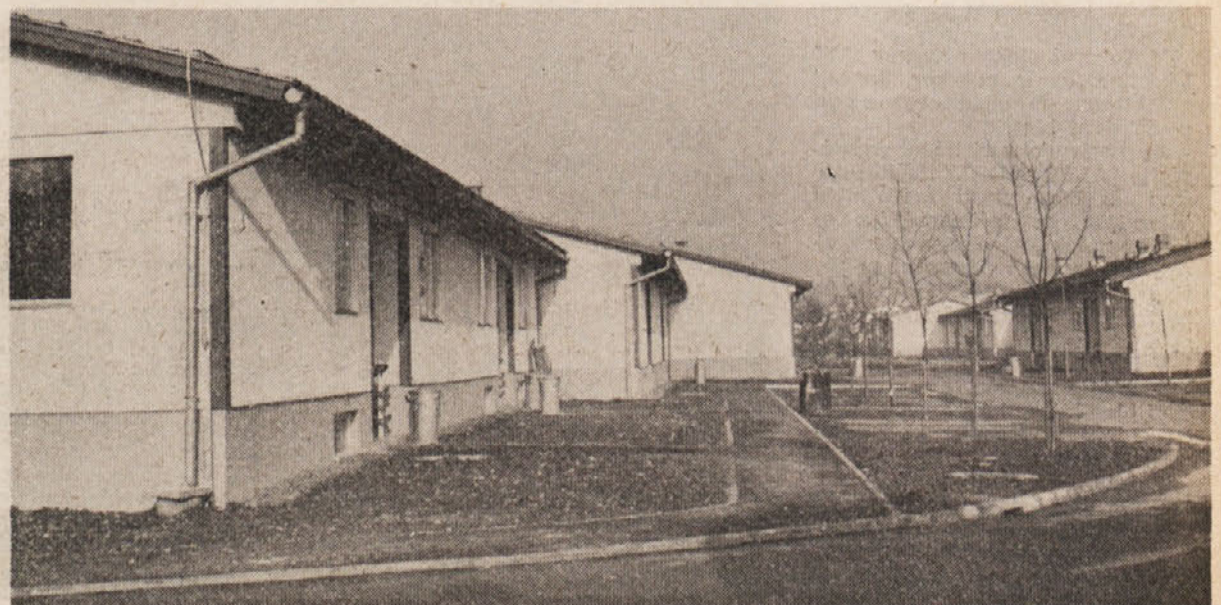
Verjetno bodo vsi bralci soglašali z naslednjim odgovorom. Sektor Ljubljana je trenutno eden najbolj uspešnih gradbenih sektorjev. Celoten kolektiv marljivo in z zavestjo izpolnjuje naloge. Za izpolnitev nalog vsi delavci nesebično delajo, ne glede na število opravljenih ur dnevno, kakor tudi ne glede na praznike. To se pozna tudi pri rezultatu, saj je bila zadnja delitev gibljivega dela osebne dohodka za ta sektor v podjetju najvišja.

Informiranost delovnega kolektiva po članih delavskega sveta podjetja je še kar zadovoljiva, kar lahko razberemo iz odgovorov, ki sta jih dala tov. Rogan in Huskič. Seveda pa vsi člani delavskega sveta niso enako aktivni in jih zato delavci tudi ne poznajo. Odgovori namreč pojasnjujejo, da o položaju in uspehih podjetja in sektorja poroča le član delavskega sveta ing. Brodnik Jože. V zadnji številki Glasila pa so bila objavljena imena vseh članov delavskega sveta podjetja.

Ne bo odveč, če ob tej priliki opozorimo delavski svet podjetja, da na svojih zasedanjih preizkusi, kako njegovi člani zbira mnenja in jim poročajo o svojem delu volivcem. Tudi sindikalna organizacija ima po statutu podjetja pravico zahtevati sklic zboru delovnih ljudi.

Ob koncu lahko ugotovimo, da sektor Ljubljana uspešno predstavlja na svojem območju podjetje in se, kljub hudi konkurenci, iz leta v leto razvija in povečuje realizacijo.

Za novo leto vsem iskrene čestitke in želje, da bi v bodoče dosegali še boljše poslovne uspehe.

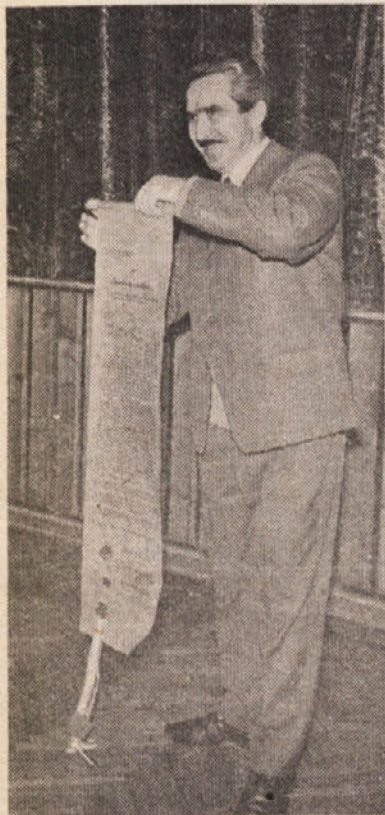

Stanovanjsko naselje v Zalogu po sistemu MARLES — dokončna ureditev

Začela se je graditev posebne osnovne šole

Torek, 17. novembra 1970. leta. Dan, ki bo prišel v celjsko kroniko, dan, ki se ga bodo dobro zapomnili mnogi celjski otroci in ne nazadnje dan, ki ga ne kaže pozabiti tudi zavoljo tega, ker pomeni začetek del pri gradnji posebne osnovne šole v Celju.

Začetek graditve in sploh odlo-

Predsednik gradbenega odbora prof. Kežman s svečano listino o začetku gradnje posebne šole

čitev za gradnjo posebne osnovne šole v Celju, je že tretji rezultat pomembnega družbenega dogovora v občini, sklepa med občinsko skupščino, občinskimi družbeno političnimi organizacijami ter delovnimi organizacijami pa tudi nekaterimi drugimi, zlasti interesnimi skupnostmi, o skupnem financiranju nekaterih negospodarskih investicij.

Prvi letošnji uspeh tega družbenega dogovora je bila ureditev tartanskih stez na atletskem sta-

dionu »Borisa Kidriča«, drugi se je pokazal pri začetku gradnje šolske kuhinje v Ulici 29. novembra in tretji — začetek gradnje posebne osnovne šole za Glazijo v Celju.

Začetek je imel slavnostno obeležje. Dali so ga otroci, ki obiskujejo posebno šolo oziroma zavod »Ivanke Uranjekove« in dali so ga vsi drugi prav tako člani naše delovne skupnosti. Kolektiv Ingrada je namreč prevzel graditev objekta, ki zasluži posebno pozornost, saj gre za prvi tovrstni objekt v Jugoslaviji.

Na slavnosti je najprej spregovorila direktorica zavoda »Ivanke Uranjekove«, Darinka Bizjakova, ki je orisala ne samo začetek posebnega šolstva v Celju, marveč tudi njegove probleme in zlasti perspektivo, ki jo odpira prvo lastno šolsko poslopje.

Direktorica posebne šole »Ivanke Uranjek« prof. Darinka Bizjakova pozdravlja začetek gradnje novega šolskega poslopja

Zavod »Ivanke Uranjekove« v Celju namreč dela pod skoraj nemogočimi pogoji, saj ima 56 oddelkov in delavnic raztresenih pod trinajstimi strehami. Večno gostovanje, neprimerni prostori in podobno prav gotovo vplivajo na celotno delo in uspehe.

Prvo lastno šolsko poslopje, v katerem bo prostora za približno 400 otrok, ter vsi dodatni pro-

stori s telovadnico, dajejo temu zavodu izredne možnosti za razvoj. Gre namreč tudi za dejstvo, da je dobila ta šola status popolne osnovne šole in se zatorej njeni mladi absolventi vključujejo v nadaljnje šolanje, zlasti za poklice.

Po sedanjih izračunih bo graditev posebne osnovne šole veljala okoli 9 milijonov dinarjev.

Načrte za šolo je napravil inž. Milivoj Lapuh iz Ljubljane.

Na slovesnosti je spregovorila tudi predsednica občinske skupščine Olga Vrabičeva, ki je zaželela najboljše delo, hkrati pa prebrala listino, ki jo je takoj za tem vgradila v temeljni kamen nove šole. Bila pa je tudi tista, ki je vrgla v temelj prvo lopato cementa.

Drugo lopato in še tretjo pa je zavihtel generalni direktor Ingrada, inž. Henrik Čmak, ki je hkrati

MLADINSKA ORGANIZACIJA

Delo mladinske organizacije je že nekaj časa povsem mirovalo. Ta nedelavnost ni bila po godu niti ostalim družbeno-političnim organizacijam, še manj pa samim mladincem.

Na pobudo osnovne organizacije ZK in posameznikov je bila pred kratkim ustanovljena konferenca mladinske organizacije GIP »Ingrad« Celje, ki je izvolila svoje predsedstvo in ga pooblastila, da na svoji prvi seji določi dolžnosti, sprejme program dela in izdela predloge za reševanje najpomembnejših problemov organizacije.

Nekaj podatkov o začetnih korakih novega mladinskega vodstva mi je dal predsednik predsedstva France Ferk.

Člani predsedstva so:

1. Lukić Đorđe
2. Zdolšek Silvo
3. Lah Ing. Ivan
4. Lipovšek Dušan
5. Šoštar Janez
6. Pešec Jože
7. Vidmar Metka
8. Ferk Franc

Metka Vidmar je sekretarka, blagajnik Zlatka Kukovec, referent za šport Silvo Zdolšek, komisija v sestavi: Pešec Jože, ing. Lah Ivan in Šoštar Janez pa skrbi oz. vodi brigo o vajencih podjetja.

Predsedstvo je na prvi seji dne 23. 11. 1970 sprejelo naslednje sklepe:

- obiskati je treba vajence, ki so v šoli v Mariboru in se seznaniti z njihovim načinom življenja, dela in s problemi,
- urediti knjižnico mladinske organizacije in foto klub,
- športni referent mora pripraviti organizacijo raznih tekmovalij med ostalimi aktivni v občini, šolami in predstavniki JLA.

Mladinska organizacija se v celoti pridružuje akcijskemu programu ZK in sindikalne podružnice GIP »Ingrad« Celje. Skupno s tema dvema organizacijama bo enotno zastopala interese in hotenja delovnih ljudi Ingrada.

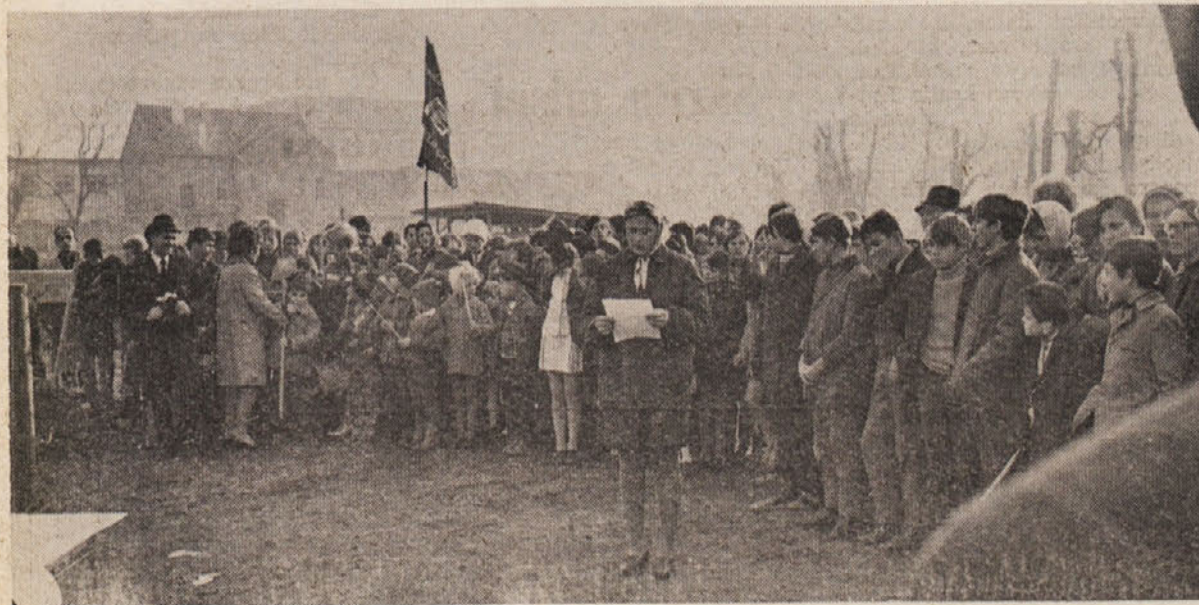
Na eni izmed prihodnjih sej predsedstva bodo govorili o idejno-političnem izobraževanju mladih.

Pogovarjala sem se tudi z blagajničarko in aktivno članico organizacije Zlatko Kukovec, ki je povedala, da je letna članarina za mladince le 1,20 dinarjev. 60% prejete članarine odvedejo občinski organiz. ZM, 40% pa ostane na razpolago aktivu. Kot vsako leto doslej, je tudi letos delavski svet podjetja namenil mladinski organizaciji 2.500 dinarjev. Trenutni saldo znaša 7.149,03 dinarjev.

Za zaključek naj navedem še mnenje predsednika, ki je trdno prepričan, da so mladi (teh je po stanju z dne 31. 10. 1970-717) pripravljeni sodelovati pri delu. Verjetno pa tudi v kolektivu ni člana, ki ne bi želel, poleg organizacije ZK in sindikalne organizacije, slišati tudi glas mladih.

Novemu vodstvu želimo kar največ delovnih uspehov.

Darinka Kodrin

Prisrčno obeležje pa so otvoritvi dali učenci sami s kratkim kulturnim programom

